КАНАДА.

Вистава на Лемонті.

На Лемонті відбудесь сего року фармерсвка вистава дня 20 сего місяця в вівторок.

Не буде вистави сего року на Вегревіль.

Сего року не відбудесь вистава на Вегревіль з причини виморожени збіжа в сій околиці.

Ветерані в Ванкувер змусили соц. провідника цілювати на колінах брит. хоругов.

ВАНКУВЕР 2-го серп. — Около 200 ветеранів несподівано зайшли до социял. льокалю, де по виломаню дверий дістались до середини. Викинули всі папери і книжки на улицю через вікно, відтак вивели соц. провідника на улицю і тут змусили його на колінах цілювати брит. хоругов.

Забив білу ворону — ворожить кінець війни.

Джордж Давсон, який фармуэ 7 миль від Емерсону, Ман. приніс до часописи "Трібюн" в Вінніпегу, білу ворону, яку застрілив його сусід Вілїям Гуслов.

Давсон каже, що се перша біла ворона, яку він бачить в своїм житю.

Трібюн ворожить з сего, що правдоподібно сего року закінчить ся війна.

Вертіли за оливою а добули сіль.

Піс Рівер, Альта. — В 1.125 фітовій шахті ч. 2. яку бэ "Піс Рівер Ойл Ко." 12 миль від міста, добутосильну струю сольної води, яка так сильно вибухла в гору, що викинула дріли 50 стіп в воздух.

Вода вибухаэ рівно з високим руштованэм.

Наколи вдасть ся пригатити струю, операція над добутэм оливи буде продовжувати ся дальше. Вода викидаэ так богато соли, що можна її достарчати на торговельний ринок.

Українська конвенция методистів.

Конвенция відбувалась на Лемонті від 30 липня до 3 серпня. На конвенциї було присутних поверх 30 осіб. Між иньшими справами рішено на конвенциї, щоб в найблизшій будуччині побудовати бордінггавз для хлопців і дівчат, які бажають продовжати далі свою науку. Приступити сейчас до виданя на україньскій мові сьпіваника побожних пісень. Постаратись поширити друкарню "Канадийця" і вислати одного або двох робітників з магічними лямпами, щоб пояснити людям як охоронитись перед сухотами та иньшими хоробами, які в застрашаючий спосіб ширять ся по контрі, головно пояснити заразк діточі, яких 30.000 річно вмираэ в Алберті з вини родичів.

Ветерани вибили вікна 11 грецким реставрантам.

ТОРОНТО 3-го серп. — В першій год. рано ветерани вибили вікна і знищили одинайцять грецких реставрантів за се, що одного ветерана побито в однім зі сих реставрантів.

Морози в Канаді наробили много шкоди.

По цілій зах. Канаді мороз виморозив майже все збіже, яке було вже висипалось. В Алберті в полуд. части половина засівів висохла з браку дощу, а в північній околици половина э виморожена, головно пшениця.

ПОШУКУЮ ДІВЧИНИ

котра хотілаб вийти замуж — може бути Українка або Полька — за молодого чоловіка, котрий маэ 24 р. Працьовитий і дбалий.

Інтересовані нехай пишуть на адрес: —

ALBERT LERONOVICZ
King Edward Hotel
Edmonton, Alta.

ПРОСИТЬ СЯ ВСІХ, що досі не вирівнали свої передплати щоб се зробили в найкоротшім часі.

"Канадиэць"

Друкарня Канадийця

ВИКОНУЭ

всякі друкарські роботи, як друкованэ книжок, листів, коверт оголошень, статутів, тикетів, визітові картки, бізнесові каратки і все проче що входить в обсяг друкарської штуки.

Ціна уміркована

Друкарська робота першої кляси.

Адрес: — Телэфон 6932

THE CANADIAN
10336 - 96 Str.
EDMONTON, ALBERTA.

ЛІК ЗНАХОДИТЬ ВСЮДИ ПРИЗНАНЭ.

В справі внутрішної чистоти люди суть дуже недбалі. Ми знаэмо, що ся недбалість може спричинити великі клопоти. Трінера амер. еліксір з гиркого вина, э сим ліком, що усуваэ всяку нечистоту зі середини, усуваэ затверднењэ, усуваэ біль голови, привертаэ апетит і урегульовуэ органи травленя. Се все робить Трінера Еліксір з Гіркого Вина. Від 1 до 2 ложки перед їдою три рази денно буде вистарчаючим до привернення Вашого здоровля. Се вино не упоіть Вас, бо оно маэ дуже малий процент алькоголю, і через се Ви можете його дістати почтою.

Ціна 1.50. Трінера Лініменг на ревматизм, невральгію, лумбаго, спухненя коштуэ 70-цт.

JOS. TRINER
1333 — 1343 S. Ashland Ave.
Chicago, Ill.

Американські війска уживають панцирів підчас наступу. Сї панцири заслонюють горішну часть тїла і від яких відбивають ся карабінові кулї.

Religious, Moral, Social.

Канадиець

SCIENTIFIC, AGRICULTURAL. NON-POLITICAL, CANADIAN.

РІК IX. Ч. 30. EDMONTON, 13. OF AUGUST 1919. VOL IX. No. 30

Mourning of Ukrainians in Canada

UKRAINIANS OF CANADA MOURN FOR THEIR WIVES AND CHILDREN, FATHERS AND MOTHERS, BROTHERS AND SISTERS IN GALICIA, CHOLM AND VOLYHNIA WHO AT THIS VERY MOMENT ARE BEING SLAUGHTERED BY POLISH PREMIER PADEREWSKI'S PUNITIVE EXPEDITION FOR THE ONLY REASON THAT THEY, IN ACCORDANCE WITH THE PRINCIPLE OF SELF-DETERMINATION, PROCLAIMED BY THE ALLIES, REFUSE TO SUBMIT TO THE POLISH YOKE AND INSIST UPON GOVERNING THEMSELVES ON THEIR OWN SOIL.

НОВИНКИ.

СІМ ГОДИН ПРАЦІ.

В Лондонськім правительстві принято внесок щоби день праці для майнерів тревав лиш сім годин.

НАРІД НАУКИ РЯДИТЬ.

Університетська статистика виказуэ, що на кождих десять тисяч населеня буваэ по уніврситетах Шкотляндських студентів 17, німецьких 14, стейтських 10, ірляндських 6, а англійських лиш 5. Тим і не треба дивуватись, що Шкоти рядять нині сьвітом.

ІНФЛЮЕНЗА В ПАРИЖИ.

В Парижи поновляэсь знова слабість інфлюензи. Від жовтня минувшого року по лютий сего року умерло в Парижи 19.650 осіб.

КАРЛО НЕ ХОЧЕ БУТИ КОРОЛЕМ.

З уформованэм нового угорського правительства мадярські патріоти ходили до бувшого австрійського цісаря Карла з просьбою, щоби Карло прийнив ся угорської корони. Карло мав відповісти, що бувши цісарем і королем уважаэ низшим своэї чести бути тепер лиш королем. Мадяри вдавались відтак з тою самою просьбою до князя Гогенберга, бувшого секретара архикнязя Фердинанда але і сей не приняв пропозиції. Вкінци покликано архикнязя Йосифа, який і урядуэ тепер на Угорщині поки що у роли угорського президента.

НОВЕ МОНАРХІЧНЕ ПРАВИТЕЛЬСТВО НА УГОРЩИНІ.

Щойно минувшого тижня пережила Угорщина важну зміну в правительстві, себто на місце попередного большевицького совэту зорганізовано там нове правительство, в склад котрого війшли більш уміркованї репрезентанти. Вісти з сего тижня доносять, що на чолї сего нового правительства станув архикнязь Йосиф, а поприн него кількох иньших одиниць, котрих підозрівають о аспірації до монархізму. Архикнязь Йосиф післав до Парижа спраозданэ, в якім заявляэ, що він не маэ ніяких замірів стати королем Угорщини, а лиш бажаэ в злуці з новим правительством полагодити справу мира і вдержати порядок на Угорщині до правних виборів. А правно вибрані репрезентанти угорського народа малиб самі порішити, якою малаб Угорщина бути на будуче, монархічною, чи ні. А поки що архикнязь Йосиф стоїть на чолі правительства як президент.

ЧИ НЕ КРОК ДО МОНАРХІЇ?

Віденські дипльоматичні круги добачують, що архикнязь Йосиф стремить мабуть, щоби стати королем Угорщини. Під проклямацією, яку видав він до угорського народа і в якій завзиваэ, щоби нарід поміг эму завести порядок на Угорщині, він підписав ся "Йосиф, полевий маршалок". Вірять також що угорське селяньство, якому досолили вибрики большевиків буде радше по стороні приклонників монархізму аби лиш заобезпечити собі спокій. А окремо соціялістичні сторонництва кричать, та нарікають вже що мовляв їх трийцять-літна праця і боротьба скінчилась остаточно на нічім. Сторонники монархізму знова вдоволені та покладають надії на скорий порядок на Угорщині.

УГРИ ДОМАГАЮТЬ СЯ ПРИЗНАНЯ.

Між новим угорським правительством а репрезентантами аліянтів відбула ся нарада, де архикнязь Йосиф зажадав, щоби парижська рада признала нове правительство Угорщини, та щоби розпочала сейчас мирові переговори з делэгатами, яких вишле до Парижа тепершне нове правительство Угорщини. Ся зміна на Угорщині спричинила велике заінтересованэ серед делэгатів в Парижи. Однак э загальна опінія, що правительство архикнязя Йосифа зможе полагодити справу мира в імени угорського народа.

СУД НАД НІМЕЦКИМИ ҐЕНЕРАЛАМИ.

Першого з ряду німецького ґенерала Круска обвинувачено о переступство міждержавних прав в часі війни зажадали аліянти перед свій суд. Круско будучи комендантом кемпи воэнних плінників в Кайзер, відповідаэ за тифову слабість через яку умерло 3.000 французьких жовнірів.

НІМЦІ ПОМАГАЮТЬ БОЛЬШЕВИКАМ.

З Варшави доносять Поляки, що Німці позабирали все що лиш корисне з провінції які мирова конференція прилучила до Польщі. До того поробили Німці всі заходи щоби забрати також ще і сегорічний збір з поля.

До большевицької Росії висилають Німці оруже і амуніцію цілими потягами. Рівнож дають всякі інструкції червоній армії, аби в той спосіб піддержати боэву лінію проти Польщі.

ПЕТЛЮРА НЕ ХОЧЕ НІКОГО ДО ПОМОЧИ, А ТІЛЬКИ АМУНІЦІЇ.

ВІДЕНЬ. — Ґенерал Петлюра вожд українських військ заявляэ, що сли аліянти прийдуть до зрозуміня щодо української ситуації і заосмотрять його обильно в амуніцію, то він виздре Україну з большевитських рук в протягу місяця.

Сему плянови противлять ся Поляки, головно реакціонерські круги, бо успіх Петлюри означав би опісля відновлені борби Петлюри проти Польщі, яка забрала поважні простори українських земель. Всякі підозріня, що Петлюра злучить ся з Поляками э не на місци, бо з Поляками він зовсім не думаэ входити в союз.

Петлюра й його приклонники заявляють, що вони рішучо противлять ся вмішуваню ся кого нєбудь посторонного, а навіть не годять ся й на се, щоби чужинецькі жовніри приходили на українські землї до борби проти большевиків. Через се різке становище Петлюрівців уважаэсь, що Українці зовсім не будуь раді ґенералови Денікінови, російському проти большевитському лідерови. Вони взагалі противлять ся англьо-французькому плянови реконструкції в Росії під владою адмірала Кольчака.

ПРАВИТЕЛЬСТВО КОЛЧАКА УПАДАЭ.

ВАШІНҐТОН, 11-го серп. — Сюди наспіли вісти, що правительство ґенерала Колчака хилить ся до цілковитого упадку. Причиною було се, що аліянти отягались і остаточно не дали відповідної помочи. Колчакова армія виіофалась около 200 миль позад здобутих ліній, а в додатку самому Омску грозить небезпека. По стороні большевиків стоять ветерани, між ними богато німецьких официрів.

ЛЭНІН МУСИТЬ РЕЗИГНУВАТИ.

КОПЕНГАҐА, 12-го серп. — Премієр Ленін лагодить ся уступитись з правительства в Росії скоро лиш не зможе залагодити справи великого страйку, який поширив ся по цілій совэтській Росії. Сто пядесять провідників страйку вже розстріляно, а мимо того страйк поширюэсь. Лэнін поручив Крассінови, міністрови желїзниць, аби зарядив переговори з Меншевиками, які в злуці з умірковaними стають тепер в Росії на карк большевикам. Від переговорів залежати буде доля Лэніна і эго правительства.

ВИХОДИТЬ В СЕРЕДУ КОЖДОГО ТИЖНЯ.

„THE CANADIAN"

10336--96 ST. EDMONTON, ALTA.

ПЕРЕДПЛАТА: В Едмонтоні на рік 1.25.
В Канаді на рік — — 1.00.
В Стейтах на рік — — 1.25.

ГРОШІ можна посилати в регістрованім листі, або через експрес, або на Моней Ордер, т. э. карточку, котру даэ почтар, або експрес-агент, треба в листі нам післати, бо без тої карточки не дістанемо гроший.

КОРОТКА ІСТОРІЯ ГАЛИЧИНИ.

Східна Галичина, се споконвіку українська земля. Жили там Українці від найдавнійших часів, а Поляки, Жиди і др. поналізали там пізнійше.

Та не тілько східна, але майже ціла Галичина була колись українська, однакож опісля Поляки спольщили Українців почавши від Кракова аж до Перемишля.

В східній же Галичині також богато Українців спольщилось під польским гнетом, головно по містах, а по селах златинщило ся. І сі латинники хоч не стали Поляками (бо обряд не зміняэ народности), то о стілько затуманили їх Поляки, що ті уважають себе Поляками і підпомагають, або раді підпомагати своїх найбільших ворогів.

Ось погляньмо як виглядаэ історія Галичини від найдавнійших часів.

—=||=—

Сьогодня припадаэ 144 річниця прилученя Галичини до Австрії. Важний се момент в історії України і йому мусимо присьвятити кілька слів.

Історія говорить на своїх сторінках з 11. — 12. віків про київське князівство, до котрого належала також Галичина. Над всіми руськими землями панував спершу князь, а з часом київська держава розпала ся на удільні князівства, котрі не раз себе взаїмно поборювали.

Першою відділила ся Галичина 1085 року князї з родини Ростиславичів ділять Галичину між себе і так: західну частину з Перемишлем взяв Рурик, середну з Звенигородом — Володар, а полудневу з Теребовлею — Василько. Але вже син Володаря. Володимирко злучив Галичину знова в одну цілість і зробив її найсильнійшим князівством зі всїх українських земель.

При кінци 12. віку володимирський князь Роман злучив Волинську землю тісно з Галичиною. Князь Роман був чоловік чесний, розумний і справедливий. Побачивши, що галицькі бояри (тодїшна шляхта) знущають ся над селяньством, заприсяг винищити до коріня боярський рід. А що бояри мали велику силу і в державі і поза державою, то бороти ся з ними було тяжко. Бояри побачивши, що Роман відносить ся до них ворожо закликали угорського короля напоміч, щоби лекше можна прогнати Романа. І їх мрії сповнили ся. Угорський король давно чигав на Галичину, а коли тепер лучила ся така нагода, то чомуж би її не можна використати?

Прогнавши Романа, Угорщина забираэ Галичину під свою власть. Опісля Роман проганяэ Угрів і засїдаэ знова на галицькім престолі. Селянство цїлим серцем пристало було до Романа, бо пованэ Угрів було йому осоружне і воно бачило в Романі оборонця своїх прав.

Помер Роман і оставив двох синів: Данилови було три роки, Василькови — один. Державною кермою заняла ся їх мати, жінка Романа. Вона поробила всякі заходи, щоб державу обезпечити. Муж її, Роман, мав доброго приятеля, угорського короля Андрія. Вона віднесла ся до нього з просьбою, щоби він взяв на себе ролю зверхника над галиць-володимирською державою. А сей лиш ждав на се. Зараз укоронував ся королем "Галичини й Володимирії", а до Галича спровадив вийськову залогу. З часом (1214) зробив він з польським князем Лэшком угоду на підставі якої Галичина мала належати раз на все до Угорщини. Свого синка Кольомана оженив Андрій з Лэшковою дочкою і посадив його на престол в Галичині. Лэшко взяв собі Перемиську і Берестийську землю, а Романових синів прогнано.

Коли Данило підріс, ладив ся відібрати від Кольомана престол. До сього трафила ся добра нагода. В Володимирі (тепер волинськім) панував рід його батька — Романовичів. Данило при помочи Волини забираэть ся провадити війну з угорським королем. Конець кінців побіда перехилилась на сторону Данила і він 1230 р. засів на галицькім престолі.

Саме тоді на Україну сунула ся велика сила диких монгольских орд під проводом Батія. Сї орди рушили аж з глубокої Азії і сунули ся дальше на захід, підбиваючи всі племена. Прийшла сумна доля і для України. Батій підступив під Київ. Киэвляни бороли ся дуже хоробро, але вкінци мусїли піддати ся. Було се 6 грудня 1240 р. Батій запечатав на довгі часи Київа. Знищивши Київ, він рушив дальше на Волинь, Галичину, і Угорщину. Був би знищив цїлу Европу, колиб був не помер головний хан. Батій хотів бути ханом і тому скорше вернув ся у свої азійські степи.

Данило знав, як привернути давне житэ галицько-володимирської держави. Галичину взяв під свою власть, а Волинь віддав молодому братови Васильковн. В дійсности не був се сталий поділ земель, а лише тимчасовий, аби можна скорше піднести ся з упадку. В 1245 р. хан присилаэ до Данила післанця, щоби він віддав Галич иньшому князеви, котрого назначив хан. А Данило, щоб не утратити престола, поїхав до хана, задобрив його і хан узнав Данила правним володарем, але під своэю зверхностию.

В 1253 р. відбуло ся в Дорогичині короновано Данила на галицького короля.

Данило помер 1264 р., а по нїм панували його сини і кревні. Довго держить ся галицько-володимирська держава, аж 1349 року польский король Казимир почав воювати з галицьким князем Любартом і та війна знищила галицьку-володимирську державу так, що Галичину прилучено до Польщі, а Волинь взяв Любарт під своэ пановань. По смерти Казимира (1370 р.) королем Польщі став угорський король Людвик і прилучив Галичину до Угорщини. Але 1387 р. прилучила її назад до Польщі польська королева Ядвіга, з угорського роду.

Галицькі бояри, міщанство і взагалі ціле населенэ було дуже невдоволене з панованя Польщі. Під боком мають Галичани могуче князївство Молдаву і при її помочи старають ся висвободитись від Польщі. Про таку спробу маэмо згадку з 1490 року. Якийсь чоловік на імя Муха підняв в Галичині повстанэ, зібрав около девять тисяч збройного війська і з ними громив польську шляхту. Підбив він собі всї землї Молдави аж по Галич, а дальше переправив ся через Днїстер і вдарив на Рогатин, але се повстанэ не удержалось довго, бо в його війську настав переполох з незнаних причин.

Конець кінців Галичина таки остала ся при Польщі. На Галичину насилали королї польских панів і давали їм землї даром. Поляки загортали всю торговлю в свої руки. Українського мужика уважано щось гірше від скотини. З часом заведено панщину. Ті "сірі мужики" українські мусїли працювати даром на польських магнатів.

При розборі польскої державн Галичина припала Австрії. Се стало ся 17 серпня 1772 року. Які були гаразди галицьких Українців під панованэм Габсбургів за час 144 років, се кождому з нас відоме....

ДРУГА АҐРИКУЛЬТУРНА ВИСТАВА В МІСТОЧКУ ЛАМОНТ.

ВІДБУДЕСЬ ДНЯ 20-го СЕРПНЯ (АВГУСТА.) МИ ЗАПРОШУЭМО ВСІХ ФАРМЕРІВ, ЩОБ ПРИЙШЛИ І ЗАІНТЕРЕСУВАЛИСЬ КРАСНОЮ РАСОВОЮ ХУДОБОЮ, А ТАКОЖ ВЗАГАЛІ ВСЯКОЮ ФАРМЕРСЬКОЮ МАШИНЕРІЭЮ.

Питайте в друг-сторі за лїстою нагород на сю виставу.

G. R. STEWART, секр. касіэр.
F. C. SMITH, презид.

Офіс містить ся на горі будинку — "Ґередж".

LAMONT, ALTA.

ВИПРАВЛЯЭМО ШКІРИ І РОБИМО УПРЯЖ.

Гарбуэмо всякі шкіри, робимо добру упряж і продаэмо по низшій ціні чим Ітон. Заходіть до нас і переконайтесь.

Робимо всякого рода капестри по $ 2.00 а подушки продаэмо по 75-цт.

НАШ АДРЕС:—

Sam Milner - MARKET SQUARE
Vegreville, Alberta.

ДОРОГА ДО ПРАВДИ.

—=:O:=—

(6. Продовженэ.)

63) Які суть погляди эвангельскої церкви, що до эї духовеньства?

Эвангельскі духовні після науки эвангельскої церкви не суть анї сьвященикамн, приносячими видиму жертву Богу, анї суднями совісти, анї посередниками межи Богом а людьми, тільки суть покликані, як учителї, проповідники, і пастирі душ, котрі мають пасти стадо Христове. Мають они рівні права з усїми иньшими членами церкви і підлягають, як кождий иньший горожанин, уставам держави. А уряд духовний в цілости, о скільки після приказу Христа і апостолів буваэ виконуваний э установленэ Божого.

І. Ів. 4:1. Любі, не всякому духові віруйте, а досьвідчайте духів, чи від Бога вони, бо многі лжепророки вийшли у сьвіт.

Рим. 13:1,2. Усяка душа властям висшим нехай корить ся; нема бо власті, коли не від Бога. Які-ж э власті, від Бога вони настановлені. Тим-же, хто противить ся власті, Божому повелїнню противить ся.

64) Чи проте в эвангельскій церкві нема степений між духовними?

Після розділу своэї діяльности ріжнять ся також эвангельскі духовні між собою, як о тім сьвідчать ріжні їх титули і достоїньства. Однак ріжниці ті показують ся лиш на вні; в церкві усї эвангельскі духовні рівні між собою.

65) Яка ще э ріжниця між католицькими а эвангельскими духовними?

Церков католицька заборонила своїм духовним жити в супружескім стані, щоб окружити їх блеском тим більшої сьвятости і увільнити від журби родинного житя та посьвятити всі їх сили службі церкви. Эвангельска церков однак позволяэ своїм духовним женитись, жадаючи лиш від них, щоби і під зглядом родинного житя були добрим приміром для християньских громад.

І. Кор. 7:2. Та задля (ухилення) перелюбу, кожен свою жінку нехай маэ, і кожна свого чоловіка нехай маэ.

І. Тим. 3:2-4. Треба-ж епископу бути непорочним, одної жінки чоловіком... щоб добре правив домом своїм.

І. Тим. 4:1 і 3. Дух же явно глаголе, що в останні часи відступлять декотрі від віри, слухаючи духів лестивих і наук бісових, що боронять женитись (і велять вдержуватись, від їжи, що Бог створив на їду з подякою вірним і познавшим правду.

Апостол Петро мав жену, мат. 8:14. Також і инші апостоли після І. Кор. 9:5. "Хиба не маэмо власти сестру жінку водити, як иньші апостоли і брати Господні і Кифа?

66) Чи заборону житя супружеского для духовних можна удовіднити з І. Кор. 7:7 і т. д.?

Ні; апостол Павло радить тільки християнам полишитись в вільнім стані, а то длятого, позаяк на ті тяжкі часи уважаэ се за лучше. Гадкою своэю однак не хоче вязати волї нікого, як то випливаэ з вершів 8,9,28,35,36,38.

IV. О ПУБЛИЧНІЙ СЛУЖБІ БОЖІЙ.

67) Чим ріжнить ся церков римо-католицька від эвангельскої під зглядом вишної служби Божої і уряджень церковних з нею получених?

Основа ріжниця між католицькими і эвангельскими богослуженями лежить у тім, що католицького богослуженя э поэднатись з Богом і одержати прощенэ гріхів для людий присутних, неприсутних а навіть і померших запомочию жертви, принесеної через сьвященика, що відправляэ службу Божу. Служба Божа э проте основою цїлого богослуженя. Цїлию Богослуженя эвангельского э скріпити, просьвітити і до Бога потягнути усїх присутних, що дїэ ся за помочию проповіди, або оповіданя слова Божого виконуваня сьвятих тайн, через сьпів, молитви і т. д. Що до вишної сторони, то знаэмо, що служба Божа відправляэсь в католицькій церкві з усею вишною величавостию, що дїлаэ більше на змисли, як на духа. Форми і обряди вишні, які мають походити нїби то з часів апостольских, суть там тревалі і незмінні; богослуженэ відбуваэсь, що до найголовнійших своїх частий як прим. сл. Божа в мові латиньській. В церкві эвангельскій бачимо усюди простоту і брак усякої величавости; богослуженэ не маэ дїлати на змисли, лише на духа і спричиняти лиш славу Божу, в дусї і правдї. Форми і обряди вишні залежать від людського уряджения, проте суть ріжні відповідно до краю і звичаю, не вільно лиш впроваджувати якого будь уряджения, котре булоб противне сьвятому письму. Притім відбуваэсь служба Божа в язиці зібраних, щоб усїм була зрозуміла.

Ів. 4:23. Правдиві поклонники покланяють ся Отцеві духом і правдою;

Мат. 15:8,9. Народ сей приближуэть ся до мене губами своїми, і устами мене шануэ серце-ж їх далеко від мене. Там марно вони покланяють ся мені, навчаючи наук заповідей чоловічих.

(Порівнай Мат. 12:7; Мат. 6:7; Діян. Ап. 2:42; 20:7; І. Кор. 14:16; Кол. 3:16.)

68) Чим ріжнить ся церков католицька від эвангельскої під зглядом сьвяточних днів?

Обі церкви обходять неділю і головні християнські сьвята. Крім того сьвяткуэ ще церков католицька богато иньших сьвят призначених Діві Марії, мученикам і иньшим сьвятим. Сьвят тих церков эвангельска не обходить раз длятого, що они зменьшують честь Божу і віддають эї сотворіням Божим, по друге, що занадто відривають людей від праці і дають їм нагоду призвичаюватись до дармованя. В Австрії сьвяткують эвангелики найбільшу часть сьвят католицьких торжественним богослуженэм, а то по тій причині, що робота в ті дні булаб згіршенэм для католиків, а дармованэ булоб причиною неодного гріха.

V. О ЖЕРЕЛІ НА ЯКІМ ПОВИННІ ОПИРАТИ НАУКУ ВІРИ ХРИСТИЯНИ..

69) В чім лежить ріжниця між католицькою а эвангельскою церквою, що до значіня слова "віра?"

"Вірити" значить після науки церкви католицької то всьо за правду узнавати і принимати, що Бог через Ісуса Христа об-явив і що церков принимати наказуэ. Евонгельска церков бере назву „вірити" в двоякім значіню: ширшім і вузшім, або віру під зглядом змісту своэго і віру, після того, як вона об-являэсь в души віруючого. Вірити в першім значіню значить тільки, що принимати усї ті християньскі науки до своэї души, які містять ся в письмі сьвятім, переконавшись о правдї за помочию Духа сьвятого і власного досліду. В другім значіню вірити значить тільки, що з цілої души і в покірнїм довірю держатись обітниці Божої благодати через Ісуса Христа нам об-явленої. Віра в тім значіню веде до оправданя перед Богом.

І. Ів. 4:1. Любі, не всякому духові віруйте, а досьвідчайте духів, чи від Бога вони, бо многі лжепророки вийшли у сьвіт.

70) Яке-ж э правдиве жерело пізнаня нашої віри?

Э ним письмо сьвяте, в якім маэмо усьо об-явлене, чого нам до осягненя спасеня потрібно. Після письма сьвятого повинні ми вірити і після него жити.

71) Яка повинна бути наша віра?

Не мертва, але жива, випливаюча з внутрішнього переконаня і проявляюча ся в дїлах, словах і гадках нашого серця.

Яков 2:14,17. Яка користь, братэ моэ, коли хто каже що віру маэ, та дїл не маэ? Віра, коли дїл не маэ, мертва сама по собі.

72) На яких жерелах опираэ католицька церков свою науку?

Католицька церков опираэ свою науку на списанїм і несписанім слові Божім, або на письмі сьвятим і на переданю або устних оповіданях. Ті послїдні мають містити науку Христову і Його апостолів, котрої не списано в книгах, однак яка через устні переданя переходила від поколїня під опікою Духа сьвятого аж по нинїшний день.

73) Длячого зовуть переданэ несписаним словом Божим?

Переданэ зовуть несписаним словом Божим, не длятого, що не було писане, але длятого, що не писав його анї Ісус Христос, анї Його апостоли.

(Дальше буде.)

НА ПРОДАЖ ДОБРА ФАРМА А ТАНА

З причини, що властитель виїзджаэ продаэ свою добру фарму.

Кводер — саувт вест — сек. 28., тоншіп 53., ренч 9., меріділн 4. — До почти всего 1½ милї; школа 1. миля, до штору 1½ милї. **Земля чорна, близько лейку. — Добра хата.**

По близші інформації пишіть до:—

ALEX DUDAR — 10733 - 95 St.
Edmonton, Alta.

Іван Франко.

МІСІЯ.

(2. Продовженэ.)

Але от зближались Різдвяні сьвята. Батько ставав чим раз понурійший, почав рідше виходити з хати, а нераз цілими днями сидів під вікном, оперішись ліктями о стару полупану скриню, що заступала в хаті місце стола. Вони живились тілько тим, що мати день від дня вижебрала у богатших сусідок; часом пару картофель, часом мищину бобу або дворічної на пів перегнилої фасолі, від котрої у недужих дітей страшно боліли животи. На сьвятий вечір потис мороз, не стало нічого їсти, — старший хлопчик зовсім занедужав, уже й їсти не просив, тілько стиха стогнав і хрипів. Страшним, тупим поглядом зиркав батько час від часу в той темний кут на печи, відки доносились ті рвучі за серце дітські стогнаня.

— "Як мисліш, длуго эще Йонтек поцьонгнэ?" — спитав він у жінки, що як раз вернула з остатньої, безхосенної хідьби по сусідах, і ціла дрожачи від холоду, скулилась на припічку, встромивши в попіл свої босі, одубілі ноги.

— "Гдзэ ці там длуго, — відповіла она, — слишиш, юж харци."

— "Но то нэх сэ дзэз воля божа, — сказав батько і поліз на полицю шукати чогось. Мовчки, цікаво слідили за кождим його рухом витріщені і розширені з голоду очи дітий і жінки. Осъ він найшов на полици довгий ніж колодач, найшов під прилавком камінь і мовчки почав острити ніж, встромивши його острий конець в варцаб вікна і час від часу плюючи на камінь.

— "Цловэце, а ти цо хцеш робіць" — скрикнула з невимовним жахом мати.

— "Мільч бабо!" — гримнув отець таким страшним голосом, що вона і діти затремтіли і дух в собі заперли. Йонтек на печи тихо-тихо стогнав.

— "Но, давай го тутай!" — грізно повернув ся батько до матери, наостривши ножа. Не кажучи й слова, мати мов колода скотила ся з припічка і кинулась йому в ноги.

— "Буй сэ Бога, цо хцеш робіць?" — тілько всего могла простогнати вона.

— "Глупя эстесь," — відказав їй батько. — "Пшецэж вун і так жиць нэ бендзэ!"

І не розговорюючи більше, батько поліз на піч. Верескнули в на пів сьвідомій смертельній трівозі молодші хлопці і кинулись в найдальший кут. Тілько Йонтек лежав на місці і спокійно мов пташина, напів погаслими очима глядів на батька.

— "Ходзь ту Йонтек!" — сказав батько і взяв його обома руками по під пахи. Хлопчина тихо застогнав, але не пручав ся. Батько зніс його на серед хати і положив на стільці.

— "Везь міске і потшимай под гардзэльо, крві скода!" — крикнув він до жінки, що мовчки, хлипаючи і тремтячи сповнила його розказ.

— "Кій нас Буг і людзэ опусьціл́і, то мусіми собэ самі радзіць," — сказав понуро батько, мов для успокоэня свойого сумліня, і припіднявши Йонтка за шию, так що тіло і голова звисли на долину, одним замахом ножа перерізав йому горло. Покапала кров, у підставлену миску, — кілька разів легко стрепенувши ся сконав хлопчина. Його тілом опровадили сьвята.

Страшні, понурі дні пішли тепер в заклятій хатчині. Оги дна страва від разу немов затроїла останки всякого спокою, всякої надії в серцях батька і матери. Діти пажирливо обглодували кісточки свого нещасного брата, не знаючи, що може за кілька день і на них прийде черга. І справді черга прийшла мясо минуло ся, і по довгій суперечці та плачах матери батько зарізав другого синка, зовсім ще здорового. По тім страшнім учинку він знов сидів налаві під вікном, темний мов ніч, а мати поралась коло печи, варячи в горшку мясо і голосячи над ним як над покійником. Що діялось дальше, сего вже патер Гавдентий не тямить: мов крізь сон лишень мерещить ся йому, що й він занедужав, і в горячці чи на ділі бачив повну хату людий, між котрими два були з блискучими шоломами на головах, з когутовим блискучим пірэм на шоломах і з стрільбами та блискучими вістрями на плечах. Вони дуже чогось кричали, так що батько й мати дуже трясли ся; инчі люде лазили по всіх закутинах і збирали кісточки, потому повязали шнурами батька й матір, поклали на сани і повезли кудись; заплаканих дітей також забрали, пообвивали кожухами і повезли... Патер Гавдентий пригадуэ собі широку снігову площу, і ледом покриту ріку, і високі камяні будинки, і якихсь вусатих панів, котрі його про щось питали ся і котрих він дуже бояв ся, — але що се все значило — він не знав. Швидко й ті пестрі маячеия щезли, ніч усе покрила, — він попав у тяжку недугу.

На тім скінчила ся перша доба його дитиньства, житэ під батьківською стріхою. Ані батька, ані матери, ані жадного з недорізаних братів він ніколи вже більше в житю не бачив, і не чув навіть, що з ними стало ся. Вони так і потонули в темних хвилях того темного часу.

III.

Отямив ся він школярем, на удержаню тарнівської капітули. Жив він у "біскупській" кухні, спав разом з кухтами і послугачами, приймав від них частенько штурканці та насьмішки, разом з ними вечерами чистив чоботи канонікам, а в день ходив до школи. Вчив ся з разу тупо: голова забита з малечку тяжкою нуждою не швидко могла приспособитись до приймання шкільної науки, не швидко могла розвинути вроджені свої таланти. Але все таки він учив ся. Епископ Войтаревич, котрий бідного, на пів неживого хлопчину взяв з суду на свої руки, показав ся для него другим, ліпшим батьком. Він пильно доглядав його науки і що неділі кликав його до себе, розпитував про його житэ на селі, заохочував і напоминав до науки, та так ласкаво і щиро, що малому Шимкови нераз сльози мимохіть з очей пускали ся. Але швидко не стало його добродія і опікуна. Епископ Войтарович, об-їхавши зараз по страшній різні свою диэцезию, побачивши та розізнавши доочне всю глубину морального і материяльного упадку своэї пастви, списав усе в обширнім пропамятнім письмі і вручив його найвисшим властям у Відні. Письмо се довго не могло дождати ся відповіди, аж ось з початком 1852 р. замісць відповіди прийшов цісарський декрет, потверджений папою, котрим усунено Войтаровича з його епископської катедри. Важко задумав ся Войтарович над тим, що в Австрії значить горожанський обовязок, але задума була пізна. Задумав ся він і над долею свойого годованця і постановив собі не покинути його, але до вести до путя. Від-їжджаючи з Тарнова він забрав і його з собою і помістив його в Кракові у патрів Эзуїтів, заплативши досить значну суму за його вихованэ. Тут і розстав ся Шимек зі своїм добродієм на завсігди.

Нове житэ розвернуло ся тепер перед ним, з подобою монастирської строгости, але далеке від неї на ділі, з подобою серіозної наукової праці, але знов таки далеке від неї. Чим далі, він показував ся здібнійшим учеником. Память у нього була прочуд, — натура мягка і податлива, наклінна до чутливости, до ентузиязму, але за те мало здібна до критики. Эзуїти вчасно почали його вважати своїм, а коли по скінченю фільозофії він і справді виявив охоту вступити до закону, вони післали його до Риму, де мав одержати остаточну, фахову осьвіту в конгрегациї.

Від того часу минуло дванайцять літ. Колишній Шимек зовсім переродив ся, скинув "старого Адама" і перебувши многі і утяжливі проби в эзуїтськім законі, перейшовши по тім довгу і не менше утяжливу науку в конгрегациї пропаганди, був принятий до закону імени Ісуса під іменем Гавдентия. Ще кілька літ минуло, проведених в практиці сповідника, аж ось в кінці настав той час і та нагода, коли висші церковні власти глянули на парта Гавдентия і побачили в нім знаряд добрий для відданя значної і важної послуги католицькій церкві.

IV.

Між Римом а Петербургом кілька літ уже вели ся переговори в справі інавгурованого після 1864 р. "обрусенія" і оправославленя т. з. Західного краю, в справі ославленого навертаня на православэ підляських униятів. Звісна річ, против "обрусенія", против нехтованя і нівеченя народности чи то українсько-руської, чи польської Рим не мав нічого сказати. Він боронив тілько інтересів католицизму, то-б то своїх власних інтересів, і для тих інтересів готов би був наказати Полякам зректи ся своэї народности і поробити ся "коренно-русскими", щоб тілько лишали ся католиками, коли-б не був знав, що се до решти підрізало-б його повагу у Поляків. Росия переговори тягла а тимчасом енергічно і скваппо провадила діло винародовленя і оправославленя всіми можливими адміністрацийними способами. Факти грубого насильства і брутальної неуваги до звичаїв і переконань народніх проривали ся в печать, доходили до Риму в тисячних приватних листах і секретних донесенях польского духовеньства. В кінці появила ся в Римі, під проводом Яна Франковского депутация підляських селян уніятів з просьбою до папи, щоб заступив ся за них і не давав їм пропадати в безодні "шизми." Франковський, речник депутациї, розповідав нечувані речі, коли канцлэр папської консисториї, на порученэ самого сьв. отця почав розпитувати його про відносини релігійні на Підлясю:

(Дальше буде.)

КОНКУРС

Українського Інституту ІМ. М. ГРУШЕВСЬКОГО

В Едмонтоні, Альберта.

"Наша сила в народі;
Надія наша в нас самих!"
Проф. М. Грушевський.

НА ПРИНЯТЭ 50 СТУДЕНТІВ І СТУДЕНТОК НА 1919-1920 ШКІЛЬНИЙ РІК НА СЛІДУЮЧІ КУРСИ:

1. **Курс приготовляючий** — включаючи публичну школу від VI. до VIII. кляси для хлопців і дівчат від 12 до 18 літ.
2. **Курс Висших Шкіл** — включаючи від IX. до XII. кляси і матрикуляцію для студентів і студенток з укінченою VIII. кл.
3. **Курс Університетський** даючи — факультет фільозофії, природних наук, медицини, рільництва, фармацевтики, книговодства і прав. — Апліканти мусять мати укінчену матрикуляцію, або XI-клясу.
4. **Курс торговельний** — включаючи книговодство, стенографію, писанэ на машині, практичні купецькі рахунки і торговельне право. — Апліканти мусять мати укінчену пяту клясу публичної школи.
5. **Курс домашного господарства** виключно для дівчат даючи — науку куховарства, шитя, артистичного вишиваня, рисунків і декорацій, науку про здоровлэ санітарність і товариського поведеня.
6. **Курс український** — включаючи науку української мови, літератури і історії. Сей курс эсть для всіх примусовий.
7. **Курс музики і сьпіву** — включаючи науку гри на фортепяні, скрипці і дутих інструментах, хоровий і сольовий сьпів і теорию музики.
8. **Курс технічний** — включаючи науку штельмахарства столярства, слюсарства, складаня та розбираня всяких рільничих машин, курс інжінэрства парових і газолінових машин, науку їздженя автомобілями та їх направлюванэ і т. д.

Фармерскі сини, що не бажають кінчити висших шкіл а хотілиб фармерувати успішно та більше практично скористають з сего курсу найбільше.

9. **Вечірна школа для всіх** тих що бажають научити ся англійскої мови.
10. **Рідна школа** — утворить три школі для українських школярів, именно: — в Едмонтоні, Беверлей і Стратконі. Наука буде відбуватись по 4-ій годині сполудня. Глядіть за дальшими оголошенями.

1) **Студенти і студентки мусять бути української народности.**
2) Їх родичі повинні бути членами інституту.
3) За вікт і помешканэ платить ся з гори по $ 20.00 за кождий місяць. При вступі кождий питомець платить також $5.00 за уживанэ інвентаря.
4) **Зголошуватись треба сейчас** разом з аплікацією треба засилати $ 10.00 задатку.
5) Апліканти не знані зарядови мусять мати рекомендацію від сьвященика, учителя, або члена Інституту.

Всякі письма адресуйте: —
THE M. H. UKRAINIAN Institute. — Box 790.
Edmonton, Alta.

ЗА
ІНСТИТУТ УКРАЇНСЬКИЙ ГРУШЕВСЬКОГО

Д. С. Фербей, пред.
Ю. Лазарук, скарбник.
А. Т. Кібзей, секр.
М. Лучкович, "Б.А", настоятель.
О. Григорович директор укр. мови.
І. М. Глова директор музики.

ВСЯЧИНА.

—oXo—

НАЙМЕНЬША РИБКА НА СЬВІТІ.

Жиэ в однім гірськім озері острові Люцоп (Филипини). Мешканці тамошні називають эї сінарапан. За довга вона буде може на пів цаля і майже 3.000 іде їх на один фунт. На щастэ рибалки люцонські не продають эї на тузини, ні на сотки, а на кварти. Хотяй так маленька, а становить головну поживу в тім краю. Скоро покаже ся торговець з кошом сінарапів, всьо біжить за ним. Приправляэсь эї зовсім просто. Мішають разом з перцем тай иньшими корінями, кладять на листки і ставлять на сонце, щоб висохла. І вже готова до їди. Мешканці тамошні уважають эї за неабиякий присмак, повідають, що подібного нема. Варити, ніколи эї не варять, бо тратить весь смак.

ЩО ПЮТЬ НАРОДИ.

Англія пэ найбільше чаю, зужиткову э річно 256,509.731 фунтів, на одну душу майже 6 фунтів. В каві любуэ ся півн. Америка, випиваэ 960,878.977 фунтів, на душу випадаэ 11¾ ф. Франция веде перед у вині, випиваэ 4,371,322.400 літрів, на душу 139 літрів. Росия пэ найбільше горівки, бо 696,124.000 літрів, на одну душу припадаэ 142 літри. В пиві, розуміэ ся, передуэ Німеччина, консумуэ 7,131,092.000 літрів, на одного 123 літрів. — А Русини Українці, що?

СІМПЛЬОНСЬКИЙ ТУНЕЛЬ.

Зелізниця під гору не може їхати. Тому при будові старають ся доли вирівнати а горби позносити. Але як приходять високі гори, то вже годі їх знести. Тоді вертять тунелі, то э перебивають гори на скрізь. Найбільший тунель на цілім сьвіті скінчено будувати недавно між Італією а Швайцарією попід альпейську гору Монте Лэона, 3.561 метрів. Тунель сей зачинаэ ся на швайцарськім боці коло міста Бріг, а виходить коло Іселлэ в Італії. Довгий на 19.731 км. тоэ несповна 3 милі Робило при нім 6.000 робітників, а коштуэ понад 60 міліонів марків. Наразі іде ним один шлях зелізничий, але маэ їх бути два, другий у віддалі 17. м. — Щоб дим не занечищував воздуху у тунелі маэ через него їздити не звичайна машина парова а електрична.

Правда, що то люди не виробляють. Високо на горах сніги, води, міста, села, а крізь гори їде зелізниця. Все те робить ся, щоб часу не марнувати, щоб скорше дістатись на яке місце.

РОБОТИ ПІД ВОДОЮ.

Можна робити? Чому ні! Можна. Люди тепер до всього мають промисл. Ось тут працював у морі. По верха пливуть собі кораблі, а они 12 і пів метра під водою. Що роблять? Ставлять мур. Марсилія, то французьке місто над морем. Була там велика пристань для кораблів, а оказалась малою. А пристань, то що? То як би захист. Треба поставити греблю, щоб спинювала морські филі. Випало на глибині півтринайцяти метра. Отже они при тій будові. Якже то будують? Э величезна скриня, 20 метрів довга, півсема широка, а півчварта висока. Дна вона не маэ, а за те подвійну стелю. В стелі э три широчезні рури. Одною сходять робітники по драбинах а двома спускають камінэ і всьо, що потреба до роботи. Щоб та скриня не сплила, то на стелі понакладано всякого тягару. А воздух? За воздух також подбано. Без него можна би вдусити ся. Отже на верха э машина о силі 80 коний до помпованя сьвіжого воздуха до середини.

Правда, що то промисл!

ПОВІДОМЛЕНЄ

НОВИЙ МЛИН ДО МЕЛЕНЯ МУКИ НА

Чіпман, Алберта.

БУДЕ ГОТОВИЙ І В РУСІ НА 1-ГО ВЕРЕСНЯ СЕЙ МЛИН БУДЕ НАЙНОВІЙШОЇ СИСТЕМИ, ЯКИЙ БУДЕ В СИЛІ МОЛОТИ ДЕННО 150 БОЧОК МУКИ І 50 ТОНІВ ВСЯКОГО МЕЛЕНЯ ДЛЯ ХУДОБИ.

Компанія буде всилі загварантувати повне вдоволенэ у всяких меленях, дертях і вимінах.

The Chipman Milling & Grinding Ltd.
CHIPMAN, ALBERTA.

ПОЧАТКИ РЕФОРМАЦІЇ І СЛАВНІ РЕФОРМАТОРИ.

(Продовженэ.)

І 8-го апріля, 1497 року, видано розказ, щоб Савонаролю арештувати. Однак товариші монахи не хотіли видати його і через цілий день штурмовано монастир св. Марка, аж вкінци вхопили невинного Савонаролю і заперли у величезній мурованій вежі, де його мучили, а 23-го мая, 1498 страчено його на публичнім пляцу, так званім "Піяза деля Сігнорія" з його двома вірними товаришами монахами Домініком і Сильвестром. Іх всіх трох задушено і опісля спалено. Коли мали їх тратити, то уставлено їх на підвисшеній плятформі а під ними запалено огонь. Тоді приступив до Савонаролї біскуп, і в імени папи сказав: "Відлучаю тебе від церкви воюючої і тріюмфуючої". А Савонароля відповів йому: "Воюючої але не тріюмфуючої, бо се не в твоїй силї."

Відважно гинули правдиві герої і мученики за правду. Не помогла нічого пімста Риму, бо зі смертію Савонаролї наступила велика реформація.

ЦВИНГЛІЙ.

Хто-б не любив швайцарського народу? Їх великі гори і чудні долини люблені э всіми чужинцями. Швайцария э гарний, працьовитий і добродушний народ. Безпечні в недоступних горах они не дались ворогам, котрі нападали на них, і зістали до нині свобідним народом. Монт-Бланк і Матергорн їх найвисші гори і чудові озера притягають тисячі туристів до себе.

Та не лиш великі гори, але і великих і знаменитих людий видала Швайцарія. Оден з таких мужів був Цвинглій. Він був сином простого хлопа і був привязаним тілом і душею до своїх прекрасних гір. Вуйко Цвинглього був сьвящеником і дав його до школи. В школах учив ся Цвинглій дуже добре і скінчив університет у Відни. Опісля зістав сьвящеником таки в своїм ріднім краю — Швайцарії.

Одного разу він посварив ся був з швайцарськими Французами і ті вигнали його з парафії. Потім він забрав ся до студіованя Нового Завіта, що кождий христіянин повинен так зробити. І так зачав він пропвідувати людям слово Боже. Кождий хто любить Христа повинен перечитати добре чотири эвангелій: Матея, Марка, Луки і Йоана. Цвинглій казав, що Біблія учить нас, що се э воля Божа, і тому він покинув католицьке попівство і став проповідником св. Эвангелія.

Тоді папа римський, як се вчув, настрашив ся, і хотів Цвинглього назад привернути до католицької церкви, обіцюючи йому гонори і купу гроший. Але Цвинглій не дав ся перекрутити. Його покликали за проповідника до Цуріху, найкраснього міста в Швайцарії, що і донині маэ найлїпші школи в цілому сьвіті. Від того часу Цвинглій зістав великим провідником швайцарським.

Мешканці міста Цуріху були всі демократи і, розуміэть ся, таким був і Цвинглій. Він любив і поважати простого чоловіка, як і кождий христіянин повинен се робити. Він найлїпше любив проповідувати з эвангелія Матея і з Діяний Апостольських, і люде дуже любили слухати його.

Цвинглій проповідував, що нема гріху їсти в пості мясо, і що католицькі попи можуть женити ся, эсли хотять.

Папа старав ся конче якось видостати Цвинглія з Цуріху але міщани не дали його, а навіть відступили всі від католицького біскупа, що був в Констанції. І навіть місто Берн відступило тоді від папи і прилучило ся до Цуріху.

Цвинглій проповідував також, що народ сам э відвічальний перед Богом, значить ся, що люди не потребують ніяких агентів, щоби за ними вставляли ся до Бога. Також перестали люди молити ся до образів.

Цвинглій ще проповідував, що Бог каже женити ся всім без винятку, і тому він сам оженив ся з прекрасною христіянкою — Анною Райнгард.

Він також приказав повикидати всі образи з церквів, як непотрібні богомази.

Але вороги Цвинглія не спали, та поріжнили народ, з чого опісля повстали дві партії, котрі виступили війною проти себе. І Цвинглій, як хоробрий воін Христовий, згинув на поли битви.

І так убили вороги Цвинглія, але віри його не знищили. Він став мучеником за віру. Так само як і Павло і Петро, Вікліф і Савонароля, він погиб як правдивий герой.

Се стало ся 10-го октобра 1531 р., коли Цвинглій, несучи по переду хоругов швайцарську, упав жертвою за правду.

Тепер на тім місци, де загинув Цвинглій, лежить величезний камінь, на котрім вириті слова: "Тіло можна убити, але душу ніколи."

ЛЮТЕР.

Великі люди по більшій части родились в бідних хатах. В одній такій хатї, в Саксонії, народив ся великий реформатор, Лютер, син бідного майнера, що шуфлею зарабляв на житэ. Ісус знов народив ся в стайни; Іван Хреститель перебував майже цілий свій вік по горах Юдеї, а Цвинглій побачив перше сьвітло денне у швайцарській убогій хатї. І Лютер, котрий тоже не родив ся між богачами, але бідаками, став одним з найбільших провідників і учителїв на сьвітї.

В краю, де він родив ся було одно славне місто науки именем Віртемберг. Лютер, як бідний хлопчина, дістав ся там довисшої школи, а опісля вступив за монаха до кляштору. По скінченю наук він став великим ученим і дістав місце за професора на університеті в Віртембергу. Невдовзї потім відбув подорож до Риму, тоді сьвітового міста, але там довго не забавив і вернув назад до свого улюбленого краю.

В той час папа римський Леон Х. допустив ся був поганого вчинку. Він хотів вславити ся, і задумав виставити найбільшу церкву на сьвітї, св. Петра і Павла в Римі. Розуміэть ся, до того треба було великих гроший. Отже що він робить. Оголосив, що кождий грішник, який би собі там не був і які би він гріхи не поповнив, эсли заплатить тільки а тільки гроший, то всі гріхи і провини йому простять ся, а по смерти піде просто до неба. Тоді всякого рода криміналісти, злодії і рабівники ходили собі безкарно по сьвітї, і вже чистий! Такі відпусти або індульгенції продавали ся публично на ярмарках, тай у кождій церкві. Такого свого головного агента, що провадив відпусти, післав був папа до Німеччини, на що Лютер страшно обурив ся і написав був протест проти такої ганьблячої папської роботи, тай прибив той документ на церковних дверях у Віртембергу.

Лютер сам був не лише чесний і добрий чоловік, але він був також відважний і хоробрий воін Христовий і вневдовзї потім зістав великим сьвітовим провідником.

Як вже сказано, папа Леон Х. хотів гроший та видумав такий чортівський плян як би їх дістати. Се ділось в 16 ст. І. так, за всякі провини, як: мордерство, рабунок, злодійство, і ріжні нечесні діла і лайдацтва, була назначена осібна ціна. Тецель, так звав ся той головний папський агент і першої кляси лайдак, ходив від міста до міста, від краю до краю, і провадив гиндель тими відпустами. Він собі їздив в дуже парадним возї, і з бандою. Коли вїджав до міста, то в церквах у всі дзвони дзвонили, банда грала, і люди виходили з процесією на стрічу тому великому лотрови, котрий на всі сторони кричав: "Як тільки ваш гріш задзвонить у скарбонці, то ваша душа чиста, як тої дитини, що эще не народила ся".

(Д. буде.)

ЧИТАЙТЕ І ШИРІТЬ "КАНАДИЭЦЬ" З ХАТИ ДО ХАТИ І З РУК ДО РУК.

H. S. COULTER M.A., L.L.B.

АДВОКАТ, ПУБЛИЧНИЙ НОТАР І КОМІШИОНЕР.

Leduc, Alberta. (Блок Клайна.)

Говоримо по німецки, українськи і польски.
ПОЛАГОДЖУЭМО ВСЯКІ СПРАВИ.

НАГРОБНІ ПАМЯТНИКИ.

Ми виробляэмо ріжного рода памятники на гроби, по приступній ціні і то так з каміня як і мармору.

На жаданэ висилаэмо цінники.

ALBERTA GRANITE & MARBLE CO.
101 St. & 105 Ave. —— Edmonton, Alberta.

ПРАВДА ПРО ПОЛЬЩУ.

Чехи — каже варшавський кореспондент "Ню Репоблик" — вже заключили військовий союз з Францією, а може зі всіма союзними державами. Так бодай вірять у Варшаві, і э достовірні вісти, що Україна і Франція також на дорозі до такого союзу.

Нема ріжниці між Падеревським і Дашинським.

Звичайно, Поляки говорять про союзні держави тільки на публичних зібранях, а в себе, дома, згадують тільки про Францію. Вони пропонують піддати ся під команду маршала Фоша і сподівають ся скорого приїзду французьких офіцирів, що мають вчити і в дійсности керувати польскою армією. Ліві партії роблять застереженэ проти французької команди, але нема ріжниці, або дуже мала, між промовою Дашинського і Падеревського.

Польща приймила ролю, яку союзні оратори і союзна преса назначаэ її. Польська держава маэ бути "заборолом цивілізації" проти Німеччини і проти Росії. Чи вона дістане розказ іти проти Німеччини і проти Росії, ще не знати. Але на всякий случай вона дістане місце в рядї малих держав, які будуть відкомандою Парижа.

Дві партії в польській армії.

Тільки не легко буде сотворити польску армію, якій нині бракуэ всего. Деякі жовніри мають уніформи, а деякі ні. Деякі не мають навіть сорочок. Їх стрільби троякого роду. Їх пожива: трохи зупи, кусник хліба і кава, яка властиво фалшована. Але й морально армія не одностайна, мимо великого патріотизму. Одна часть жовнірів, демократична молодіж вихована в лэгіонах Пілсудського, борола ся по стороні Центральних держав, бо для них царська Росія була найбільший ворог, але старші офіцири походять звичайно з граничних країв; вони сини великих дідичів і робили мілітарну каріэру в російській армії. Вони виросли в російській традиції дисципліни, пересякли духом російських аристократів проти селян і простих жовнірів і готові втручати ся в страйкову боротьбу робітників з нагайкою в руці. Два роки тому лэгіоністи і російсько-польскі офіцири стояли одні проти других в окопах коло Пинська. Нині вони творять польську армію і через якийсь час одна сторона мусить перемогти другу.

Безробітэ, голод і тиф.

Якеж економічне положенэ Польщі. Весь її промисл стоїть. Ткацькі фабрики в Лодзї не роблять вже від чотирьох літ. Четверта або трета часть жителів міст записана в книжках бюр праці як безробітні. Ціна на поживу збільшила ся десять або двайцять разів. Заплата робітникам збільшила ся лише чотири або пять разів. Після дуже докладного рахунку лікарів і соціольогів, родина зложена з пятьох душ потребуэ в польщі 17 або 20 марок на день, не ївши мяса ані масла і не пивши кави ані чаю. Як додати пять марок на оплату ренту, опалу, сьвітла і одежі, виходить сума 25 марок на денні потреби тим часом нефаховий робітник в місті зарабляэ найбільше 15. Тільки найвисше платні фахові ремісники можуть дістати 25 марок на день. Безробітні люди могли би купити за пять марок на день тільки хліба і бараболї, нічого більше. І не знати як довго то потреваэ. Фабрики понищені Росіянами або Німцями і тиждень за тижнем з Росії і Німеччини вертають плінники, депортанти і сезонові робітники. Вони тиснуть ся в якім небудь приюті, брудні, непривітні, голодні, і тиф забираэ своэ жниво. Але через їх прихід число безробітних росте на сотки тисяч.

Голодний край за Бугом.

В давній російській Польщі э досить поживи для всіх, якби правительство мало досить сили проти тих, що спекулюють на продажі хліба. За рікою Бугом зачинаэть ся голодний край. Він тягнеть ся на схід і зливаэть ся з нуждою Росії. Я їхав ним поволи від Берестя Литовського до Пинська. Полови на Берестя і безчисленне число сіл спалено. Радше зі злоби, чим для военних цілий. Росіяни лишили свої касарні в Берестю цілі, але зовсім спалили жидівську дільницю. Весь сей край гине з голоду.

Україна в Польщі.

І не треба забувати, що то не польский край. Поляків в нім лише горстка. Міста жидівські, а селяни Українці або Білорусини. Польский гарнізон добре знаэ про їх духа проти Поляків. Немногі українські інтелігенти які були — майже всі арештовані. Жидам Поляки кажуть здіймати эврейські написи зі склепів. Не знають иншого способу забезпечити себе проти ворожого населеня — тільки силу.

Як живэ польский робітник.

Правдивий Поляк скаже вам що правдива Польща не в містах і не в пограничнім краю, але в польскім селї. Я був в тих селах і бачив, що там невдоволенэ ще більше ніж серед міщан, хоч звичайно селянам як-так вистарчаэ чорного хліба. Польський сільський робітник так живэ: на одну родину припадаэ лиш одна кімната, чотири родині в чотирьох кімнатах в однім домі. Підлоги в домах нема, тільки долівка з глини. Обійстэ подібне до багна або до гноївки. Свині сплять з людьми в хатї, щоб їх не покрали злодії в ночи. Заробок сільського робітника рівнаэть ся сумі 80 марок на рік — як раз стільки, щоб купити дві сорочки.

Чого польскому народови треба.

Най союзники дадуть Польщі хліба і гроший. Най не дають її надії на завойованэ чужих країв. Най кажуть її жити в добрих зносинах з сусідами, бо инакше Польща впаде. —

Так пише з Варшави Г. Н. Брейлсфорд, один з найзнатнійших англійських письменників про міжнародні справи.

———=оХо=———

ЩО ЛЮДИ НЕ ЇДЯТЬ?

При виборі поживи не спускаэсь чоловік завсігди на розум, але іде нераз за своїм природним потягом. Здавало-б ся проте, що той потяг всіх людий однаково повинен би потягати, і однаковий повинен би бути у людий. Та де! Аж дивно, що то люди не їдять по ріжних краях.

Мешканець зимнійших країн мусить весь вік працювати в поті чола, щоб заробити на приділэ, помешканэ тай на їду на зиму. При тяжкій праці і острім воздусї мусить він більше і частійше їсти, як прикладом який мешканець полудневих островів. В горячих краях їсть ся меньше з самої здоровляної конечности. Ніжний Гіндус з над Гангесу в бенгальській кітловині мусів би піти на другий сьвіт, як хотів би наслідувати Монгола або Татарина, що зїдаэ на обід три до чотири фунти мяса нараз. Ескімоси і Камчадали потрібують для забезпеки від зимна богато товстих страв. Они пють передовсім богато товщі (трану) з кита, товщ рибячу або з кита споживають, як яку юшку, а лоэві свічки бувають у них найлїпшими присмаками. Повідають також, що в північній давній Польщі тай в Росиї зїдають також радо лоэву свічку з хлїбом.

Сирійці, Араби та Эгиптяни смакували в саранчі. Стародавні Фригійці споживали деякі хробаки, а деякі племена індійські в Америці роблять те ще до нині. Давні Греки зїдали з смаком львичі лаби і носи верблюжі, а римські вигодаї за часів цісарських бачили на своїх столах повні полумиски соловійних язиків. В Африці споживають племена муринські мясо з змиїв. Калмук смакуэ миші, ропухи, хижі птиці, лиси, вовки, тай взагалї всякі зьвірята, від котрих ми вже за для самої вонї втікаэмо, але найрадше їдять мясо з псів, котів та лисиць. Якут в азийській Татарщині любуэ собі в мясї з стервунів жаби і безроги не порушить. В Тонкінг їдять львів і тигрів а мешканці з островів Бачі не знають лїпшого присмаку, як жолудок козячий разом з усім, що в нім э. Мурини споживають мясо з слонів, струсів, крокодилів і тапірів. Бушмани і Готентоти в полудневій Африці їдять муравлї і хроби. Над Оріноком в полудневій Америці э племена индійські, що споживають глину, поливши эї перед тим кровю з черепах. Так то вріжних краях на земли бувають ріжні страви по вимогам і норовом людий. Бо то хиба вже страви, що декуди їдять слимаків а у Франції з хрущів з оцтом, оливою і цибулею робять поправу, що маэ дуже смакувати! Смачного!

СТІЙТЕ І ЧИТАЙТЕ!

СЕКЕНД-ГЕНДС ШТОР - НА БЕЛІС, АЛЬТА.

Коли їдите на Беліс не забудьте зайти до СЕКЕНД ГЕНД СТОРУ (штор уживаних річий) **де можете купити все добре і моцне а за малі гроші.**

Наскладі маэмо всякого рода убраня, мужескі, женьскі і діточі. Маэмо черевики до роботи і виходу для кождого, маэмо і жовнірскі. Маэмо ріжні матерії і все проче що чоловікови чи женьщині потрібно кождого часу.

Беремо в заміну фармерскі продукта. Виміноэмо чи купуэмо все що Вам непотрібне, як убраня черевики і все иньши.

НАПРАВЛЯЭМО ГРАМОФОНИ, МАШИНИ ДО ШИТЯ І НАПРАВЛЯЭМО ВСІ БЛЯХАРСКІ НАЧИНЯ.

Властитель Ф. ПРУСАК.

СМОКИ ЛЕЙК
НОВЕ МІСТО В АЛЬБЕРТІ.

Смоки Лейк Гардвар Ко.
М. ГРУМЕЗ, властитель.
МАЭМО ВСЯКОГО РОДА ГАРДВАР.
Черепяні горшки, зелізні, фарби, будовляний папір, машини до шитя "СІНҐЕРА", зелізка, помпи, рурн, ґасолінові енджаї і все проче що Вам треба.
Ціни уміркованi.

ҐРОСЕРІ, ОВОЧІ І КЕНДИ
ПЕТРО ЗАГАРІЙЧУК, властитель.
Вода содова, пап ріжного рода.
Чистий, сьвіжий і добрий товар. Чесна обслуга.

Смоки Лейк Міт-Стор.
І. ЦАПОВСКИЙ, властитель.
Сьвіже мясо, солена вепровина, болона, риба в кенах і проче.
МИ ПРОДАЭМО ТОВАР "СВИФТА".

Коло-кріка Дім і Школа.
СМОКИ ЛЕЙК, АЛЬБЕРТА.
Гарний вигідний дім і школа враз з віктом для дівчат і хлопців, де ваші діти будуть мати батьківську опіку і науку.
Пишіть за услівями до:—
Miss E. G. HOCKÉN Smoky Lake, Alberta.

ІВАН СТОҐРИН
Офіцияльний аґент для Сійонарскої землі на Смоки Лейк.
Лоти на продаж по умiркованій ціні.
ГРОШІ НА ПОЗИЧКУ НА ФАРМИ.
Коли в місті зайдіть до мене.

КУЗНЯ СМОКИ ЛЕЙК.
ГР. К. ВОЛЯНЬСКИЙ, властитель.
Виконуэмо всякі ковальскі роботи солідно і по умiркованій ціні.

СМОКИ ЛЕЙК ҐЕРЕДЖ
ЕМАНУІЛ БЕРЕЗКА, властитель.
Направляэмо автомобілї чесно і совісно по умiркованій ціні.

Смоки Лейк Гарнес-Шап.
ИОСИФ ДАНИЛОВИЧ, властитель.
Виконуэмо всякі направи
РОБОТУ ҐВАРАНТУЭМО.

НОВИНКИ.

ЖІНКА ПОСЛОМ.

В дистрікті Пелла, Саск. відбули ся на днях доповняючі вибори до парляменту. Кандидував ветеран-жовнір Гвелан і учителька вдова по послови пані Ремсленд. Хоч ветеран Гвелан мав доволї своїх агентів, то послом таки вибрано учительку п. Ремсленд. В виборах брали живу участь деякі Українці між иньшими п. Рибчук, та на сих ветерани виливали свою злість по виборах, проганяючи їх з місточка. Щоб мабуть ще більш докорити політикерам названо їх в пресі "галїшенами."

ПОЛЯКИ РОБЛЯТЬ ЖИДІВСЬКИЙ ПОГРОМ В КОЛОМИЇ

Відень. — В краківській польскій газеті, котру одержано тутиині, говорить ся, що в Коломиї в Галичині, котра э під панованэм румуньским, вибух страшний жидівский погром.

Погром був зроблений польськими полками кінниці, під командою ґенерала Желїхівського. Причина того погрому було та, що бутьтоби Жиди недобре приймили польського підофіцера. Румунські власти застановили сей погром.

Віденьска "Морген Цайтунг" пише, що люди прибувші тепер з Коломиї оповідають страшні річи про польський погром на Жидах. Та ґазета пише, що після того, як Румуни забрали Коломию польський ґенерал Задек, головний командант польської четвертої дивізії, котра стояла в Черiвцях попросив о дозвіл мошируваги на Станиславів.

В неділю 16 червня, польска ескадрона появила ся в Слобідці, де находить ся рільнича школа жидівського колоніяльного товариства "Яко". В ній було 16 жидівських учеників. Ученики з страху перед польськими жовнірами сховали ся в кузни.

Польскі жовніри найшли їх і коли ученики на питаня до якої народности належать відповіли, що до жидівської, польский офіцер сказав устовити їх в оден ряд і розстрілити.

17-го червня, всї ті жертви поховано в Коломиї. Кромі розстрілених учеників, було ще шість жертв погромів в селї Раковици; чотирох братів і 27 лїтна дочка Маэра Бортфелда та її товаришка.

В жінки Бортфелда, польскі погромщики обрізали груди і так покалічили все тіло, що страшно було дивити ся. Так само покалічили, вони другі мертві тіла. Вся жидівська кольонія в Коломиї виступила в жалобі на похороні тих Жидів.

КУРС РІДНОЇ ШКОЛИ.

Укр. інститут ім. М. Грушевського отворив на днях курс рідної мови для укр. дітвори. **Наука відбуваэ ся в укр. бурсі при Кіністіно, 10628 — 96 стр., що дня від 7. до 8½ години вечером.** Укр. родичі винні подбати, щоб бодай через вакації коли э нагода, підовчити діти рідньої мови.

БУДЕШ ДИВУВАТИ СЯ.

Коли маэш хробливий вигляд, не маэш охоти до їди, терпиш на запір, біль голови, твій сон э неспокійним, збридило ся тобі усе, не маэш у собі нітрошки енерґії, — заживай сейчас Трінера Американський Еліксір Гіркого Вина, а будеш дивувати ся, як мігэсь обійти ся без того лїку.

Можеш його дістати у кождій аптиці, бо Трінера Американський Еліксір Гіркого Вина э правдивим лікарством, відповідаючим у всіх подробицях прогібіційним правам потверженим знова через Федеральний Департмент Внутрішних Податків у Вашінґтоні, дня 2-го мая, 1919 р. Його складники гіркі зела, корінці і кора, знаменитої лічничої вартости, про чищують внутрішности і удержують їх чистими. Се лікарство як рівнож і Трінера Энджеліка Гіркий Тонік, незаперечений відновитель живучости, тішать ся своэю добре заслуженою славою у протягу 29 літ.

У всїх аптиках:
JOS. TRINER
1333 — 1343 S. Ashland, Ave
CHICAGO, ILL.

Lamont Hotel

Отсим повідомляю всїх інтересованих, що ГОТЕЛЬ на ЛЕМОНТІ т. зв. ЛЕМОНТ ГОТЕЛ буде отворений з днем 1-го серпня (августа) с. р. Будуть руми до винайму, добрий вікт, як рівнож всякі холодні напитки, як звичайно в тепепішних барах. Все по як найбільш умiркованій ціні.

Приїжджаючи до міста — загостіть!
Властитель
John Darichuk
LAMONT, ALTA.

МАЮ НА ПРОДАЖ!

РЕҐІСТРОВАНІ КОРОВИ І ТЕЛЯТА "ШОРТ-ГОРНС", А ТАКОЖ МОЛОДІ ОҐЕРИ "КЛАЙН".
F. C. SMITH
LAMONT, ALBERTA.

[illegible]oral, Social.

Канадієць

SCIENTIFIC, AGRICULTURAL. NON-POLITICAL, CANADIAN.

РІК IX. Ч. 31. EDMONTON, 18. OF AUGUST 1919. VOL IX. No. 31

Петлюра побив большевиків.

РУМУНИ УСТУПАЮТЬ З УГОРЩИНИ.

—oXo—

Колчакови не ведесь.

ПЕТЛЮРА ПОБИВ БОЛЬШЕВИКІВ — ДУБНО, ЛУЦК, ВИННИЦЯ ЗДОБУТІ.

Лондон. — Шість большевицьких баталїонів цілковито знищено в успішній борбі над рікою Двиною. Поверх 1.000 жовнірів взято в полон, причім здобуто 12 полевих канонів, богато машинових карабінів і другої амуніції.

Українські війська здобули від большевиків місто Дубно на полудневo східній Волини, як доносить укр. депеша з Відня.

Телэграма з Москви признаэ що большевики полишили Винницю, 125 миль на полудневий захід від Києва. Війська ген. Петлюри забрали також желїзниче центро Луцк на північ від Дубна.

ПОБИДИ ГЕН. ДЕНІКИНА.

Армія ген. Денікина побіджаэ большевиків на цілій полудневій лінії. При здобутю Каминина взято 11.000 в полон, 60 канонів, 150 машинових карабінів та богато другої амуніції. Злучивши ся з Уральскими козаками в одну лінію становить тепер Денікин сильне ліве крило боэвої лінії ген. Колчака.

Проти-большевицька лінія тягнесь тепер від Уралю аж по північно західну закутину Чорного моря, де укр. армія стоїть лиш на 50 миль від румунської армії.

Над Днїпром вицофано большевиків поза Кременчук, де також взято поверх 1.000 в полон. При здобутю Полтави забрано від большевиків 130 желїзничих льокомотив, дві уоружених, 1.200 вагонів, 1.100 канонів.

Населенэ в здобутих від большевиків містах стрічаэ армію ген. Колчака з великим ентузіязмом.

РУМУНИ НЕ ДОБАЧУЮТЬ НІЧОГО ЗЛОГО.

Майже цілу Угорщину заняли Румуни проти волі аліянтів і в слід за сим мирова конференція зажадала від Румунії вияснення справи. Поясненэ подав румуньский премiэр Братіяно і заявив, що занятэ Будапешту виконали Румуни перше в самообороні, бо большевицькі війська напазили на Румунію а друге, Румуни вірили, що они зробили самі роботу, до котрої аліянти покликували Румунію як спільника. Аліянти бажали, щоби побити большевиків на Угорщині і до сеї борби лаго дились вислати Французів, а тимчасом Румуни зайшли на Угорщину і самі упорались з большевиками.

Румуньский премiэр заявляэ що Румунія готова забрати свою армію з Угорщини кождої хвилини, скоро лиш на Угорщині зорганізуэсь правительство, яке потрафить заґварантувати Румунії спокій. Розуміэсь, що поки що на Угорщині розпоряджають ся Румуни самі без спілки з аліянтами.

ГОЛОД В МОСКВІ.

Штокгольм. — В Москві пануэ голод і в слід за сим велике невдоволенэ з большевицького совэту. В наслідок голоду хочуть большевики перенести уряди з Москви до Тули.

БОЛГАРСЬКИЙ КОРОЛЬ СТРАТИВ КРЕДИТ В ЛОНДОНІ.

Як всі иньші монархи, так і болгарський король Фердинанд складав свої гроші по банках в чужих державах. В Лондонських банках мав Фердинанд два мілїони і сї гроші перебрала Англія на річ своэї держави, перевівши розуміэсь справу судово в Лондоні.

ДАЮТЬ БОЛГАРІЇ ПРИСТУП ДО МОРЯ.

Париж. — Мирова рада приготовляэ границї Болгарії з вільним доступом до Середземного моря або в Кавала, або Дедеґач. По балканській війні забрала Болгарія Дедеґач і збудувала туди желїзницю. Комісія, що розглядала справу населения тамже, заявляэсь, щоби Болгарії дати доступ до моря, але три части провінції Т... повинні бути независимі так як були перед війною Даньск, Бремен і другі.

ЗРАБОВАНО ПОЧТУ В ЕДМОНТОНІ.

Пядесять тисяч долярів паперами украв хтось з почти в Едмонтонї в часї між суботою по полудни, а 8. год. в вівторок рано. Гроші сї належали до Мерчант банку в Едмонтонї прислані сюди в трох реґістрованих пакунках з головного банку в Вінніпеґу. Сї гроші прийшли до Едмонтону в суботу, їх зложено до каси на почті, а коли в вівторок прийшли урядники до роботи, то гроший вже не застали.

АМЕРИКАНСЬКІ СТРАТИ В ЛЮДЯХ.

З Вашінґтону проголошено урядовий виказ жертв війни в людях за час европейської війни, з котрого виходить, що всїх убитих стратили Стейти 49.498 людий, ранених э 205.690, а взятих в полон 4.480.

ПО $5.00 НА ЖНИВА.

В Вінніпеґу підвишено платню робітників на жнива на $5.00 денно. Богато повернувших з війни жовнірів, які доси отягали ся від роботи, тепер зголошуються ся до урядового офісу і беруть роботу при зборі збіжа.

БОЛЬШЕВИКИ ХОЧУТЬ ВІДДІЛИТИ КОЗАКІВ ВІД КОЛЧАКА.

Лондон. — Большевики вицофують дальше в Урал козацькі відділи армій Колчака. На схід від Челябінська заняли они Тюм на схід від сибірської границї. Большевики намагають ся конечно відділити козаків від головної армії Колчака.

ПЕТЛЮРА ІДЕ НА КИЇВ.

Зате красші вісти приходять з України. Ґенерал Петлюра здобувши Дубно на Волини спішить з цілою арміэю на Київ, щоби перетяти большевикам желїзничу дорогу до Одеси. Совэт вибираэ ся з Одеси, бо знов ґенерал Денікин зближаэсь туди з північного сходу.

СТЕЙТИ ВИСЛАЛИ ПОМІЧ КОЛЧАКОВИ.

З Сан Франціско вислав Стейтський уряд 45.000 райфлїв і богато амуніції на підмогу армії Колчака. Крім того лагодять дальше кораблї, які в найкоротшім часї відплинуть до Владивостоку. В телэґрамі не зазначуэсь кілько чого висилаэсь, але сказано що "дуже богато."

БУДУТЬ СУДИТИ БЕЛЯ КУНА

На Угорщині заряджено слідство проти всіх одиниць большевизму, обвинувачених о злочини. Аліянти повідомили Австрію, що она відповідаэ за Беля Куна, який також оскаржений за морд, рабунок і шахрайства.

РУМУНІЯ ЛИШАЭ УГОРЩИНУ.

Тому, що Аліянти почали критикувати їх акцію, Румуни рішились забрати свою армію з Угорщини. Тай клопіт, бо правительство архикнязя Иосифа боїть ся ще большевиків, які осібними бандами поховались в горах. Військовий командант зарядив погоню за бандами.

ТАКОЖ ВИРОДОК.

В Брукліні, Стейти, вродилась дівчинка з чотирма правильними ногами і чотирма руками. Дитинка здорова і буде жити.

"РІВНІСТЬ" У ВЛАСНІЙ ХАТІ.

Чікаґо. — Варшавське бюро одержало відомости з найдостовірнійших жерел, що большевитське правительство в Киэві позаміняло церкви на театри, ресторанти і т. д., а священикам заборонило відправляти всякі богослуженя. Виняток становить жидівська религія, бо синагоги, хвйдери э отв...ні, а рабіни тішать ся загал...ю пошаною. Їх зівсім не чі...эсь ані не перешкаджаэсь їм виповняти богослужебної функції.

75 процент всїх урядників державних органїзацій, се Жиди і вони тішать ся величезним впливом так, що майже кождого Жида називають "пан комісар."

ВІД РЕДАКЦІЇ.

В другій половині сего місяця відбуде ся річна конвенція Укр. Метод. Церкви. З сеї причини випускаэмо се число "Канадийця" трошки скорше. Друге число на 27-го с. м. не вийде зовсім. Слїдуюче вийде на 3. вересня як звичайно.

Шан. Читачів просимо вибачити сю невигоду.